

باسمه تعالی

ردیف	سوالات	نمره
<p>سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی رشته: ادبیات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی</p> <p>سال سوم آموزش متوسطه</p> <p>مدت امتحان: ۹۰ دقیقه ساعت شروع: ۹ صبح تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶</p> <p>دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی نایبستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸ اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir</p>		
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>۱- بالای پله رفتن اشکالی دارد.</p> <p>۲- متعلقان را به منزل خود منتقل کرد.</p> <p>۳- به بوی آنکه درمانش تو باشی.</p> <p>۴- بر آن ترتیب پرسیدن گرفت.</p> <p>۵- تو با من به بیداد کوشی همی</p> <p>۶- همه از ذات خود پیوسته آگاه</p> <p>۷- نرگس گرد بر گرد حوض رسته .</p> <p>۸- چون دمنه بدید که شیر در تقریب گاو چه ترحیب می نماید ، خواب و قرار از وی بشد.</p> <p>۹- خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه</p> <p>۱۰- در فصل بهار که صولت برد آرمیده بود و اوان دولت ورد رسیده.</p> <p>۱۱- روی ها چون زین بیابان در کنند</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
۲	<p>ب) معنی لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی لغات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- به رخ چون بهشت و به بالا چو ساج</p> <p>۲- نمرود مر ندیمان را گفت که حال ابراهیم به چه رسید ؟</p> <p>۳- اهل طرب در گرچی ها نشسته اند</p> <p>۴- جامه پشمین از برای کد کنند.</p> <p>۵- به نام نقش پند صفحه ی خاک</p> <p>۶- زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غرامت کند.</p> <p>۷- رسوم و عادات را در دل آن ها مرتسم داشت</p> <p>۸- سزد گر بیری زبان جری را</p>	<p>۲</p>
۳	<p>پ) خود آزمایی (۳ نمره)</p> <p>۱- چرا امام (ره) در انتقاد از سخنان مدرسی می گوید: « همه جا خواهند گفت که آقای مدرسی مرد خوب و شوخ و طبعی است که سخنان نمکین بسیار می گوید » ؟</p> <p>۲- با توجه به ابیات زیر ، به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>شور سحر حشر ، اگر باورتان نیست بر سجده ی احساس بنفشه است ، نشانی الف) بیت اول به چه واقعه ای اشاره دارد؟ ب) در بیت دوم ، بنفشه نماد چیست ؟</p> <p>۳- در عبارت شعری « پیمان برادری است / با جبل نور / چون آیه های جهاد / محکم » در کلمه ی « محکم » چه ایهامی دیده می شود؟</p> <p>۴- در بیت « خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد الف) مرجع ضمیر « تو » کیست ؟ ب) امروزه فارسی زبانان به جای « تبجیل » از چه واژه ای استفاده می کنند ؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
«ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم»		

باسمه تعالی		
سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره
	۵- تغییر دادن جای تکیه‌ی کلمه‌ی « سرگشی » در بیت زیر ، باعث چه تغییرات معنایی می شود ؟ فُمری ریخته بالم ، به پناه که روم ؟ ۶- نقش زال در داستان « رستم و اسفندیار » چیست ؟	۰/۵ ۰/۵
۴	ت) درک مطلب (۴نمره) ۱- با توجه به ابیات زیر ، به سؤالات پاسخ دهید. چون بدین رنگ و بدین حالش بدید طوسی من مرغ زیرکسار من الف) منظور از « گریبان را درید » چیست ؟ ب) از نظر بازرگان ، طوسی چه کاری برای او انجام می داد؟ ۲- در بیت : « وقتی چنین نشاط کسی را مسلم است زمانی از باریدن برف خوشحال می شود ؟ ۳- با توجه به عبارت « آمارات آن بر خود ظاهر نگردانید و هیچ اضطراب ننمود. » بزاز در برابر حادثه‌ی پیش آمده چه عکس العملی نشان داد ؟ ۴- متن زیر را خوانده و به سؤالات پاسخ دهید : « خلیفه را چند گونه صورت کردند تا نیک آزار گرفت و از جای بشد و حسنک را قرمطی خواند. امیر ماضی چنان که لجوجی و ضجرت وی بود ، گفت : من از بهر قدر عباسیان انگشت در کرده ام در همه‌ی جهان و قرمطی می جویم و اگر آن چه یافته آید و درست گردد ، بردار می کشند. » الف) مفهوم « چند گونه صورت کردند » چیست ؟ ب) « از جای شدن » کنایه از چیست ؟ پ) « امیر ماضی » چه کسی است ؟ ت) « درست گردد » به چه معناست ؟ ۵- در بیت « جهان را سربه سر آینه می بان سراسر آینه می داند ؟ ۶- ناصر خسرو در بیت : « نگر ، نشمیری ، ای برادر ، گزافه چیزهایی را دانش واقعی نمی شمارد ؟ ۷- شاعر در بیت زیر ، به چه اتفاقی تأکید می کند ؟ « بادی که در زمانه بسی شمع ها بگشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد »	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

باسمه تعالی		سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	
رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		تخصصی	
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۹ صبح	
تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	
ردیف	سؤالات	نمره	
۵	<p>ت) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۱- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.</p> <p>الف) عناصر داستان ب) ابر و کوچه</p> <p>۲- عبدالله بن مقفع، کتاب کلیله و دمنه را از ..... به عربی ترجمه کرد و در نیمه‌ی قرن ششم هجری ..... این کتاب را از عربی به فارسی برگرداند.</p> <p>۳- در بیت: « حویر باورم از شعله‌ی ندامت سوخت که بر کویر عطشناک نیستم چون ابر » عبارات مشخص شده، بیانگر کدام آرایه های ادبی هستند؟</p> <p>۴- نوع نثر کتاب های زیر را بنویسید:</p> <p>الف) تاریخ جهانگشا ب) ترجمه‌ی تاریخ طبری</p> <p>۵- لازمه و ابزار اصلی کار طنزپرداز چه چیزهایی است؟</p> <p>۶- در بیت: « به سان پلنگی که بر پشت گور نشیند برانگیزد از گور شور » بین کدام کلمات جناس ناقص وجود دارد؟</p>	۰/۵	۰/۵
۶	<p>ج) حفظ شعر (۲ نمره)</p> <p>۱- ای گل خوش نسیم من ..... خویش را مسوز کز سر صدق می کنند شب همه شب ..... تو</p> <p>۲- یکی بسز دیگری نالان در این دشت .....</p> <p>۳- کوتاه نظر غافل از آن ..... بلند است کاین ..... به اندازه‌ی هر کس نبریدند</p> <p>۴- ..... هم آب بر آتش زخم ، هم بادهاشان بشکنم</p>	۰/۵	۰/۵
	«موفق باشید»	جمع نمره	۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزشی متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶
دانش آموزان و طوالبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و اثر</p> <p>«در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است»</p> <p>۱- بالای پله رفتن مشکل است. (۰/۲۵)</p> <p>۲- وابستگان (۰/۲۵) را به منزل خود منتقل کرد.</p> <p>۳- به آرزوی (۰/۲۵) آنکه تو درمانش کنی.</p> <p>۴- به آن ترتیب شروع به پرسیدن کرد. (۰/۲۵)</p> <p>۵- تو به من ستم می کنی (۰/۲۵) و عاقلانه رفتار نمی کنی. (۰/۲۵)</p> <p>۶- همه ی پدیده ها نسبت به ذات خود آگاه هستند (۰/۲۵) و به سوی حق در حرکت اند. (۰/۲۵)</p> <p>۷- نرگس اطراف (۰/۲۵) حوض روئیده است. (۰/۲۵)</p> <p>۸- وقتی دمنه دید که شیر در نزدیک کردن (۰/۲۵) گاو به خود چقدر به او خوشامد می گوید (۰/۲۵) آرامش خود را از دست داد. (۰/۲۵)</p> <p>۹- خورشید از پشت ابر تیره گاه گاه چهره نشان می دهد (۰/۲۵) مثل زندانی (۰/۲۵) که از مقابل نگهبان عبور می کند. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- در فصل بهار که شدت (۰/۲۵) سرما (۰/۲۵) آرام شده بود و هنگام (۰/۲۵) دولت گل سرخ (۰/۲۵) رسیده بود.</p> <p>۱۱- وقتی همه از بیابان توحید عبور کنند (۰/۵) همه ی آنها به و حدت و یگانگی می رسند. (۰/۵)</p>	۶
۲	<p>ب) معنی لغت (هرز مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱- درختی راست قامت که در هند می روید.</p> <p>۲- همدمان ، همنشینان شخص بزرگ</p> <p>۳- نوعی قایق</p> <p>۴- گدایی</p> <p>۵- نگارگر ، صورتگر</p> <p>۶- تلافی ، عوض</p> <p>۷- نقاشی شده ، منقش</p> <p>۸- گستاخ ، بی باک</p>	۲
۳	<p>پ) خود آزمایی</p> <p>۱- زیرا مدرس از ظاهر و شکل رضاخان انتقاد می کرد نه از استبداد او. (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این مورد)</p> <p>۲- الف) معاد یا قیامت (۰/۲۵) ب) عابد (۰/۲۵)</p> <p>۳- ۱- اشاره به استواری حضرت ابوالفضل(ع) دارد (۰/۲۵) ۲- اشاره به آیات محکم در مقابل آیات متشابه (آیاتی که نیاز به تفسیر ندارند). (۰/۲۵) (یا هر پاسخی نظیر این موارد)</p> <p>۴- الف) پیامبر اکرم (ص) (۰/۲۵) ب) بزرگداشت (۰/۲۵)</p> <p>۵- ۱- طغیان یا سرپیچی کردن (۰/۲۵) ۲- دوری گزیدن (۰/۲۵)</p> <p>۶- برای رهایی رستم از مشکل پیش آمده چاره اندیشی و حيله گری کرد (۰/۵) (یا ابتدایه دنبال صلح بین دو جنگجو بود اما سپس نقش واسطه ای برای پیروزی رستم را داشت.)</p>	۳
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی	
رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۱۶	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸
ردیف	راهنمای تصحیح
۴	<p>ت) درک مطلب</p> <p>۱- الف) ناراحتی بسیار داشت. (۰/۲۵) ب) اندیشه ها و اسرار درونی او را بیان می کرد. (۰/۲۵) (یا هر پاسخی نظیر این مورد)</p> <p>۲- وقتی که وسایل عیش و راحتی را در هنگام بارش برف داشته باشد. (۰/۵)</p> <p>۳- خونسرد بود (اضطراب نشان نداد) (۰/۵)</p> <p>۴- الف) گزارش های گوناگونی به او دادند. (۰/۲۵) ب) عصبانی شدن (۰/۲۵)</p> <p>پ) سلطان محمود (۰/۲۵) ت) ثابت شود (۰/۲۵)</p> <p>۵- چون جهان مثل آینه ای است که جلوه های حق را نشان می دهد. (۰/۵) (یا هر پاسخی نظیر این مورد)</p> <p>۶- دبیری (نویسنده گی) (۰/۲۵) و شاعری (۰/۲۵)</p> <p>۷- فراگیر بودن مرگ (۰/۵)</p>
۵	<p>ت) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۱- الف) جمال میر صادقی (۰/۲۵) ب) فریدون مشیری (۰/۲۵)</p> <p>۲- پهلوی (یا فارسی پهلوی) (۰/۲۵) ابوالمعالی نصرالله منشی (۰/۲۵)</p> <p>۳- حریر باور: تشبیه اضافی (۰/۲۵) کویر عطشناک: تشخیص یا جان بخشی (۰/۲۵)</p> <p>۴- الف) نثر مصنوع یا متکلف (۰/۲۵) ب) نثر ساده (مرسل، خراسانی، بلعمی، دوره ی اول) (۰/۲۵)</p> <p>۵- لازمه ی کار او بزرگ نمایی (۰/۲۵) و ابزار اصلی زیان هنرمندانه (۰/۲۵)</p> <p>۶- گور (۰/۲۵) شور (۰/۲۵)</p>
۶	<p>ج) حفظ شعر</p> <p>۱- بلبل (۰/۲۵) دعای (۰/۲۵)</p> <p>۲- به چشم خون فشان (۰/۲۵) الاله می کشت (۰/۲۵)</p> <p>۳- سرو (۰/۲۵) جامه (۰/۲۵)</p> <p>۴- هفت اختر بی آب را (۰/۲۵) کاین خاکیان را می خورند (۰/۲۵)</p>
۲۰	جمع نمره «هسته نباشید»